

ANDERS

JA

D66

Verkiezingsprogramma D66 Voorst

Gemeente Voorst
2010 - 2014

Inleiding

D66 doet in de gemeente Voorst mee aan de gemeenteraadsverkiezingen op 3 maart 2010.

Dit doet D66 vanuit de inspiratie dat zij een manier van denken kent die voor veel mensen in deze tijd vernieuwend en modern is en die moet doorklinken in het beleid van de Gemeente Voorst.

We leven in een tijd waarin zaken en omstandigheden snel veranderen. Voor D66 Voorst betekent dit dat het maken van een verkiezingsprogramma dat voor vier jaar helemaal vast staat verleden tijd is geworden. De kiezer mag en kan niet meer verwachten dat wij uitspraken doen voor over vier jaar, terwijl in de tussentijd de grootste economische crisis in tientallen jaren aan de gang is. Het is niet realistisch om nu op alle terreinen uitspraken te doen terwijl de aanname dat het leven zal gaan zoals het altijd ging zichtbaar niet meer klopt.

Wat kiezers wel van ons mogen verwachten is dat wij laten zien hoe wij onze keuzes maken, welke waarden wij van belang vinden en welke doelen wij voor de gemeente Voorst nastreven. Natuurlijk hebben wij duidelijke standpunten over Voorst, en die kunt u dan ook in dit programma lezen.

D66 Voorst bepaalt uiteraard niet in zijn eentje de politieke besluiten. Er zullen dus altijd onderwerpen zijn waar D66 een standpunt heeft dat niet wordt overgenomen door de gemeenteraad. Wij gaan u op de hoogte te houden van dergelijke onderwerpen en ze ook bewaren voor een volgende gelegenheid waarop u uw stem moet uitbrengen op een partij in uw gemeente.

Er is veel gaande in Voorst, maar er zijn een paar onderwerpen die wat ons betreft echt hete hangijzers zijn, *onze speerpunten voor de komende vier jaar*, waar wij duidelijke veranderingen in willen. Het is nu aan u om ons groot genoeg te maken om deze wensen en standpunten te kunnen omzetten in besluiten.

Wij willen u van harte uitnodigen om in maart op D66 te stemmen en samen met ons de vernieuwing mogelijk te maken.

Bestuur D66

Verkiezingsprogramma D66 Voorst

Deel 1. D66-speerpunten binnen de gemeente Voorst

Speerpunt 1. Vliegveld Teuge

D66 benoemt:

- Recreatief vliegveld
- Groeipotentie
- Nacht- en avondvluchten
- Bestuurlijke invloed
- Straalverkeer
- Milieu
- Vergunning

D66 wil:

- **Het gemeentebestuur verantwoordelijk en betrokken bij het vliegveld**

D66 vindt:

Met betrekking tot het vliegveld Teuge is **het gemeentebestuur** tot op heden veel te afwachtend geweest. Het vliegveld is hard gegroeid en er zijn plannen die tot verdere groei zullen leiden. Wij willen dat de politiek van Voorst **verantwoordelijk en betrokken** met de daaruit voortvloeiende problematiek om gaat. De problemen waarvoor wij aandacht willen zijn:

- beheersing van het aantal vliegbewegingen;
- verantwoorde verdeling van recreatieve en zakelijke vluchten;
- beheersing van lawaai;
- reductie van de CO₂-uitstoot.

Voor D66 Voorst is vliegveld Teuge een recreatief vliegveld waar ook een aantal zakelijke vluchten wordt afgehandeld. Wij sluiten de ogen niet voor het feit dat het vliegveld er al sinds 1935 ligt, maar willen voorkomen dat sluipend een probleem wordt binnengehaald dat op termijn wegens gedane investeringen en contracten niet meer oplosbaar is.

Wat D66 Voorst betreft moet er een grootschalig **onderzoek** komen onder alle betrokken partijen (inwoners, bedrijven, besturen) en dat onderzoek moet betaald worden door de betrokken overheden (gemeenten, provincie).

Onderwerpen die daarin moeten worden behandeld zijn (in willekeurige volgorde):

- groeipotentie;
- nacht- en avondvluchten;
- bestuurlijke invloed;
- straalverkeer;
- bestaande en verwachte milieuhinder;
- ontwikkelingen waarvoor een gemeentelijke vergunning nodig is;
- economisch nut voor de regio en de gemeente;
- recreatief nut voor de regio en de gemeente;
- relatie met ontwikkelingen elders (Schiphol, Lelystad, Twente etc.).

Een dergelijk onafhankelijk onderzoek gaat de draagkracht van de gemeente Voorst te boven. Maar de gemeente kan wel een aanjaagfunctie vervullen. En deze rol is ze dan ook verplicht op zich te nemen aangezien het vliegveld op het grondgebied van de gemeente Voorst ligt en de gevolgen binnen onze gemeente het meest merkbaar zijn.

D66 stelt voor:

1. Een budget van € 50.000 ter beschikking te stellen om een onderzoeksopzet te maken waarin alle relevante onderwerpen worden benoemd.
2. Alle investeringen in vliegveld Teuge waar een gemeentelijke vergunning voor nodig is (o.a. baan- en naderingsverlichting) te bevroeren tot na de onderzoeksfase.
3. Als aandeelhouder er voor op te komen dat ook overige irreversibele beslissingen niet genomen worden.
4. In samenwerking met de gemeenten Apeldoorn, Deventer en Zutphen een toekomstvisie op te stellen voor het vliegveld.

Amendement van het bestuur van D66 Voorst op ALV 8 december 2009 over Vliegveld Teuge

Constaterende dat:

het de wens is van de vliegvelddirectie om het aantal straalbewegingen toe te laten nemen en om daarnaast ook in de avonduren te gaan vliegen,

Overwegende dat:

- Vliegveld Teuge opgericht is met een oorspronkelijk recreatief karakter, dat het langzamerhand aan het verliezen is,
- Straalbewegingen aanzienlijk meer overlast opleveren voor delen van de gemeente Voorst,
- Het onwenselijk is dat er 's avonds of 's nachts gevlogen wordt naar en/of vanaf vliegveld Teuge,

Wordt vastgesteld dat:

De ontwikkelingen rond vliegveld Teuge D66 zorgen baren. Het vliegveld is oorspronkelijk opgericht om recreatie mogelijk te maken maar begint langzamerhand steeds meer op een zakenvliegveld te lijken, en dat vindt D66 geen goede zaak. D66 wil dat de huidige geluidsoverlast teruggedrongen wordt, en wil voorkomen dat er meer straalverkeer komt op het vliegveld omdat straalverkeer aanzienlijk meer overlast oplevert voor onze gemeente. Daarnaast wil D66 niet dat het mogelijk wordt 's avonds en 's nachts te vliegen.

Speerpunt 2. Rondwegen en A1

D66 benoemt:

- **Uitbouw A1**
- **Westelijke randweg Twello**
- **Rondweg Voorst**

D66 wil:

- **Rondweg Voorst**
- **Uitbouw van de A1**
- **Stilleggen procedure westelijke randweg Twello**

D66 vindt:

D66 is voorstander van een A1 en een provinciale wegenstructuur die voldoende capaciteit en robuustheid bieden. De robuustheid van de gekozen oplossing moet blijken uit de oplossingen die geboden kunnen worden bij ongevallen op de A1. De gemeente Voorst moet goed zijn aangesloten op de A1. Vooral de **uitbouw van de A1** moet binnen de gemeente Voorst meer aandacht krijgen en nadrukkelijker worden gevolgd. Dit project is cruciaal voor de gemeente Voorst en daarom moet de gemeente zich ervoor inzetten om te worden opgenomen in de overlegstructuur m.b.t. de A1.

De gemeente Voorst is door zijn centrale ligging binnen de Stedendriehoek gevoelig voor doorgaande verkeersstromen. Deze verkeersstromen moeten niet worden verwerkt via het lokale wegennet, maar via de A1 en via het provinciale wegennet.

D66 is geen voorstander van een **westelijke randweg Twello** wanneer dit ertoe leidt dat deze verbinding een regionale functie gaat vervullen. Ook in geval van calamiteiten op de A1 zou een westelijke randweg geen regionale functie moeten gaan vervullen. Gezien de ligging van een eventuele westelijke randweg lijkt doorgaand verkeer tussen delen van Apeldoorn en de A1 haast onvermijdelijk.

Er ligt hier dus een zeer duidelijke relatie met de A1-problematiek. Totdat duidelijk is welke oplossing er voor de A1 is gevonden moet de procedure voor de realisering van de westelijke randweg Twello worden onderbroken.

Voor de problematiek van verkeersoverlast in de Molenstraat moet eerst op gedetailleerd niveau worden vastgesteld welke herkomst en bestemming het verkeer heeft. Hiervoor moet een representatief kentekenonderzoek worden uitgevoerd.

De overlast van verkeer op de provinciale verbinding N345 in de kern Voorst is zodanig dat een **rondweg** bij **Voorst** noodzakelijk wordt geacht. Daarbij wordt vooralsnog een voorkeur uitgesproken voor een tracé langs het spoor Zutphen-Apeldoorn. Dit tracé lijkt op basis van de uitgevoerde enquête de meeste steun bij de bevolking te hebben en levert de minste doorsnijding op van waardevol landschap. Verder biedt dit tracé ook mogelijkheden voor natuurcompensatie door het onttrekken van het bestaande N345-tracé tussen Hoofdweg en

Gietelo aan het autoverkeer. De rondweg bij Voorst moet worden gerealiseerd voordat de woningbouw in het kader van de IJsselsprong Zutphen wordt gestart.

Het realiseren van nieuwe oeververbindingen over de IJssel bij zowel Zutphen als Deventer wordt door D66 Voorst niet gesteund. Verbreding of uitbreiding van bestaande verbindingen biedt voldoende soelaas.

D66 stelt voor:

1. Meer aandacht voor en invloed uitoefenen op de mogelijkheden voor uitbouw van de A1
2. Realiseren rondweg Voorst met voorkeur voor tracé langs spoor.
3. Procedure westelijke randweg Twello stilleggen totdat duidelijkheid bestaat over de gekozen A1-oplossing en de daarmee samenhangende omvang van regionale verkeersstromen.
4. Geen nieuwe oeververbindingen over de IJssel bij Zutphen en Deventer. Wel mogelijke uitbreiding van bestaande verbindingen.
5. De gemeente moet zich ervoor inzetten te worden opgenomen in de overlegstructuur m.b.t. de A1.

Speerpunt 3. Sportbeleid

D66 benoemt:

- Sportraad
- Sportkoepel
- Sportaccommodatie
- Gelijke monniken gelijke kappen

D66 wil:

- Een democratisch functionerende sportraad
- Een eerlijke verdeling van de beschikbare middelen
- Een goed en transparant beheer van de gemeentelijke sportaccommodaties

D66 vindt:

De sportverenigingen moeten zijn vertegenwoordigd binnen de Sportraad Gemeente Voorst (SGV). De Sportraad moet een democratisch overkoepelend orgaan vormen van in de gemeente Voorst gevestigde sportverenigingen. Sporters die binnen de gemeente niet in verenigingsverband actief zijn moeten ook vertegenwoordigers kunnen benoemen.

De werkzaamheden van de SGV richten zich vooral op:

- de belangenbehartiging van haar leden in de ruime zin van het woord;
- de bevordering van de sport in Voorst in al haar verschijningsvormen;
- de stimulering van de sportdeelname in Voorst.

De sportaccommodaties binnen de gemeente moeten optimaal worden gebruikt. De middelen die de gemeente tot haar beschikking heeft moeten worden ingezet op basis van gelijke monniken, gelijke kappen.

Het sportbeleid van de gemeente moet worden vastgelegd in een sportnota. Daarin moet in elk geval de visie van de gemeente te worden opgenomen ten opzichte van:

- sportverenigingen;
- breedtesport;
- ontwikkeling van sport en recreatie;
- beheer en ontwikkeling van sportaccommodaties.

D66 stelt voor:

1. De Sportraad Gemeente Voorst op te richten in 2010.
2. Een sportnota voor de Gemeente Voorst op te stellen vóór juli 2010.
3. De activiteiten met betrekking tot de Sportkoepel te bevroeren totdat binnen de sportnota een visie is vastgelegd met betrekking tot het beheer en exploitatie van de sportaccommodaties.

Speerpunt 4. Raadsvoorstel op 1 A4

D66 benoemt:

- Toegankelijk
- Duidelijk
- Eenvoudig
- Visionair
- Inspraakgevoelig
- Transparant
- Controleerbaar
- Politiek, participatiebevorderend

D66 wil:

- Het gemeentebestuur daadkrachtiger, democratischer en sociaal-liberaler maken
- Raadsvoorstellen toegankelijk en leesbaar

D66 vindt:

Het besturen van de gemeente Voorst is een mooie maar ook verantwoordelijke taak. De kiezer geeft aan de gekozenen zeer veel taken om te behartigen en goed uit te voeren. Natuurlijk moet dit **daadkrachtig** gebeuren. Tenslotte is geen besluit ook een besluit. Keuzes moeten voor ons optimale ruimte voor mensen geven (**liberaal**) en de zwakkeren beschermen (**sociaal**).

Keuzes moeten ook helder geformuleerd en makkelijk controleerbaar zijn voor de raad maar zeker ook voor de burger. D66 Voorst heeft dan ook het voorstel om de raadsagenda helder op de gemeentelijke website aan te kondigen en te voorzien van een A4 per voorgenomen besluit.

Tevens moeten raadsvoorstellen aan kwaliteitseisen gaan voldoen:

- a. Raadsvoorstellen en gemeentelijke publicaties moeten **toegankelijk, duidelijk en eenvoudig** geschreven zijn. Dit betekent voor ons dat ze een eenvormige structuur hebben waarbij meteen helder is wat het besluit inhoudt en welke overwegingen tot dat besluit hebben geleid. Tevens moet ingewikkeld taalgebruik worden vermeden.
- b. Het gemeentebestuur moet op elk beleidsterrein waarop besluiten worden genomen **visionair** zijn. Er moet dus een duidelijk meerjarenperspectief voor dat beleidsterrein zijn.
- c. De gevolgen voor financiën en milieu moeten zichtbaar zijn
- d. Het besluit moet getoetst zijn op inspraakgevoeligheid

D66 stelt voor:

Alle raadsstukken kennen een voorblad op 1 A4 waarop staat:

- het voorgestelde besluit;
- een korte samenvatting van de overwegingen;
- het visiestuk waarop het gebaseerd is;
- of inspraak/voorlichting van toepassing is;
- de financiële gevolgen;
- de milieugevolgen.

en agenda, voorblad en raadsvoorstellen staan integraal op de gemeentelijke website met de mogelijkheid om hierop (schriftelijk) te reageren.

Verkiezingsprogramma D66 Voorst

Deel 2. Thema's binnen de Gemeente Voorst

D66 Voorst voor bestuurbaarheid

D66 benoemt:

- Toegankelijk
- Duidelijk
- Eenvoudig
- Belonend
- Tolerant
- Visionair
- Inspraakgevoelig
- Transparant
- Controleerbaar
- Politiek, participatiebevorderend

D66 wil:

- Het gemeentebestuur **daadkrachtiger, democratischer en sociaal-liberaler** maken
- Een lokale ombudsman

D66 vindt:

Het besturen van de gemeente Voorst is een mooie maar ook verantwoordelijke taak. De kiezer geeft aan de gekozene zeer veel taken om te behartigen en goed uit te voeren. Natuurlijk moet dit **daadkrachtig** gebeuren. Tenslotte is geen besluit ook een besluit. D66 hecht echter erg veel waarde aan een goed **democratisch** werkend bestuur. Het is niet moeilijk om bij elk beleidsterrein een wensenlijstje op te stellen dat de ideale situatie voor dat terrein bevat. Het is wél moeilijk om de juiste keuzes te maken tussen de beleidsterreinen en om prioriteiten te stellen. Keuzes moeten voor ons optimale ruimte voor mensen geven (**liberaal**) en de zwakkeren beschermen (**sociaal**).

Wanneer dat soort keuzes worden gemaakt in achterkamertjes en niet naar buiten komen (verborgen agenda's), wanneer ze zo gepubliceerd worden dat ze onleesbaar of onvindbaar zijn, wanneer er niet een open discussie over is gevoerd, vindt D66 dit incorrect bestuur. D66 Voorst heeft dan ook voor het besturen van de gemeente een aantal uitgangspunten geformuleerd waaraan de gemeente zich zou moeten houden.

- a. Raadsstukken en gemeentelijke publicaties moeten **toegankelijk, duidelijk en eenvoudig** geschreven zijn. Dit betekent voor ons dat ze een eenvormige structuur hebben waarbij meteen helder is wat het besluit inhoudt en welke overwegingen tot dat besluit hebben geleid. Ook moet ingewikkeld taalgebruik worden vermeden.
- b. Het gemeentebestuur moet op elk beleidsterrein waarop besluiten worden genomen **visionair** zijn. Er moet dus een duidelijk meerjarenperspectief voor dat beleidsterrein zijn.
- c. Besturen waaraan wordt deelgenomen of die worden gesubsidieerd moeten **transparant en controleerbaar** zijn. Dit betekent dat waar mogelijk de verenigingsvorm moet worden

gekozen boven de stichtingsvorm. Dat vergaderingen helder en op tijd worden aangekondigd en dat besluiten worden genomen op basis van bestudeerde voorstellen. De structuur van het Overleg Stedendriehoek, een overleg dat door de gemeenteraad niet kan worden gecontroleerd, is een voorbeeld van verkeerd gestructureerd overleg.

d. Het gemeentebestuur moet **belonend** zijn. Te vaak worden mensen geconfronteerd met wat ze (vaak onwetend) fout zouden hebben gedaan of met wat niet mogelijk is. Het gemeentebestuur moet juist dienstbaar bekijken wat wél haalbaar is en hoe fouten kunnen worden voorkomen. Er moet een lokale ombudsman komen om, als het dan toch fout gaat, te bemiddelen tussen burger en gemeente. Door waar mogelijk gedrag te belonen ontstaat meer begrip en medewerking van de burgers.

e. De participatie en medewerking van burgers is afhankelijk van het draagvlak van een besluit. Dit betekent dat het gemeentebestuur **inspraakgevoelig** moet werken. Inspraak betekent niet dat de verantwoordelijkheid van de gekozen vertegenwoordigers afneemt, maar juist dat ze zich gevoelig tonen voor de mening van betrokkenen bij een onderwerp. Wanneer er bijvoorbeeld een nieuw soort belasting wordt ingevoerd die een speciale groep treft, moet die groep eerst worden ingelicht en de mogelijkheid krijgen te reageren, voordat een besluit wordt genomen.

f. Er moet **tolerant** worden omgegaan met afwijkende meningen en cultuurvormen. Wat anders is, hoeft niet verkeerd te zijn. Laat mensen in hun waarde en probeer rekening met ze te houden.

g. De deelname van burgers aan het besturen van de gemeente is zeer laag. De gemeente moet **politiek (participatie)bevorderend** zijn. De gemeenteraadsverkiezingen moeten een verschil maken!

h. Voorlichting aan de burgers moet zo ruim mogelijk worden opgezet. Met name de rechten van burgers moeten goed duidelijk zijn.

i. Raadsvergaderingen (en de voorbereiding daarop) moeten op het internet (waar mogelijk interactief) te volgen zijn.

D66 stelt voor:

1. Alle raadsstukken kennen een voorblad waarop staat:
 - het voorgestelde besluit;
 - het visiestuk waarop het gebaseerd is;
 - of inspraak/voorlichting van toepassing is;
 - de financiële gevolgen;
 - een korte samenvatting van de overwegingen;
 - overlegstructuren en subsidiegelden worden doorgelicht op transparantie, controleerbaarheid en democratisch gehalte.
2. Er komen visiestukken over beleidsonderwerpen.
3. Er komt een lokale ombudsman om te bemiddelen bij problemen tussen burger en gemeente.

D66 Voorst voor gezond financieel beleid

D66 benoemt:

- **Sluitende begroting**
- **Meerjarenperspectief**
- **Crisis**
- **Bezuinigingen**
- **Belastingen**
- **Reclamebelasting**

D66 wil:

- **Het gemeentebestuur financieel verantwoord**

D66 vindt:

Het gemeentebestuur moet een **verantwoord financieel** beleid voeren en dat betekent voor ons werken met een **sluitende begroting** in een **meerjarenperspectief**. De **crisis** van de afgelopen tijd wordt in de komende jaren **afgewenteld** op de lagere overheden en dat betekent dat ook Voorst niet ontkomt aan **bezuinigingen**. Deze zullen genuanceerd moeten worden doorgevoerd. Wat in jaren is opgebouwd moet niet in een enkel jaar worden afgebroken. D66 Voorst is voor een sluitende begroting, maar dat hoeft niet het eerste jaar het geval te zijn. In meerjarenperspectief (4 jaar) moet de begroting wél sluiten.

Belastingen zullen stijgen om de lasten eerlijk te kunnen verdelen. Ook hierbij moet goed bekeken worden of de draagkracht van de burgers dit aankan en of de gemeente in vergelijking met andere gemeenten niet uit de pas gaat lopen. Om het vrij parkeren te kunnen handhaven zijn de lasten niet eerlijk verdeeld. Wij willen daartoe een onderzoek naar de reclamebelasting en naar mogelijke invoering van een andere belastingvorm: een belasting op door de gemeente ter beschikking gestelde gronden (precariobelasting).

D66 stelt voor:

1. De begroting sluitend te maken in meerjarenperspectief.
2. Zwakke groepen (subsidie-afhankelijk) zoveel mogelijk te sparen.
3. Belastingverhoging maximaal tot een vergelijkbare hoogte met andere gemeenten.
4. Heroverweging grondslag en tarief reclamebelasting.
5. Bestudering van precariobelasting.

D66 Voorst voor onderwijs

D66 benoemt:

- **Onderwijs**
- **Zorg**
- **Huisvesting**
- **Multifunctioneel**
- **Stedendriehoek**
- **Een leven lang leren**
- **Eerder verworven competenties**

D66 wil:

- **Behoud aanbod basisscholen**
- **Behoud VO en groen onderwijs**

D66 vindt:

Investeren in **onderwijs** is investeren in de eigen kracht van mensen. Het versterkt de sociale samenhang en stelt mensen in staat keuzes te maken en daarmee hun leven in te richten zoals ze dat zelf willen.

De gemeente heeft de bijzondere rol om de samenwerking te bevorderen tussen scholen en andere instellingen die op een of andere manier met kinderen en hun ouders te maken hebben. De school is de vindplaats voor kinderen met problemen. Een goede samenwerking én afstemming over **zorg** in en om de scholen versnelt het oplossen van problemen bij kinderen en hun ouders en kan problemen voorkomen.

De gemeente is verantwoordelijk voor de **huisvesting** van de scholen. Een mooi en goed gebouw is een stimulerende omgeving om te leren. Maar een schoolgebouw kan ingezet worden voor veel activiteiten uit de buurt. Een schoolgebouw moet **multifunctioneel** gebruikt worden.

We zijn er trots op dat we binnen onze grenzen voortgezet onderwijs hebben. Dit moeten we behouden. De leerlingen van deze scholen komen echter uit de regio en de gemeente zal voor een goede afstemming en dus behoud van deze scholen binnen de gemeente Voorst overleg moeten hebben en houden in de **Stedendriehoek**.

Een leven lang leren moet gewoon worden. Bij-, her- en omscholing voor iedere volwassene wordt in samenwerking tussen gemeente, onderwijs en bedrijfsleven gepromoot en mogelijk gemaakt.

D66 stelt voor:

1. De gemeente Voorst streeft naar behoud van het huidige bestand aan scholen.
2. De gemeente Voorst continueert het overleg met scholen en andere instellingen en blijft afstemming stimuleren.
3. Huisvesting van voortgezet onderwijs wordt een onderwerp voor gesprek in de Stedendriehoek.
4. Schoolgebouwen zijn multifunctioneel inzetbaar.

5. De gemeente Voorst kan informatie verstrekken over de mogelijkheden van een leven lang leren.
6. De gemeente Voorst zet proactief het instrument “eerder verworven competenties” in om bij werkzoekenden de verworven kennis en vaardigheden te kunnen bepalen.

D66 Voorst voor gezondheidszorg

D66 benoemt:

- **Gezond zijn en blijven**
- **Eigen kracht van burgers**
- **Individuele autonomie**
- **Gezamenlijke verantwoordelijkheid**
- **Goede toegankelijkheid**
- **Speciale aandacht voor jongeren en ouderen**
- **Zelfstandigheid en zelfredzaamheid**

D66 wil:

- **Gezond leven stimuleren**
- **Gezondheidsvoorzieningen optimaliseren**
- **Welvaart delen, welzijn voor iedereen bevorderen**
- **Burger zoveel mogelijk zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid laten behouden**
- **Sociale betrokkenheid**
- **Vrijwilligershulpdiensten**
- **Mantelzorg**
- **Persoonsgebonden budget stimuleren**
- **Stedendriehoek**
- **Technologisch innovaties**

D66 vindt:

Gezondheid is van groot belang voor ieder mens. Iedereen wil graag **gezond zijn en blijven**. Gezondheid en gezondheidszorg kunnen niet los van elkaar beschouwd worden. Gezondheidszorg en -voorzieningen zijn van essentieel belang voor de burgers. Gezondheidsbevorderende maatregelen moeten een integraal onderdeel van het gezondheidszorgbeleid van de gemeente zijn. De **eigen kracht van de burgers** moet versterkt worden, de **individuele autonomie** gerespecteerd en gestimuleerd. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden, dragen we een **gezamenlijke verantwoordelijkheid**. Het is belangrijk dat gezondheidszorgvoorzieningen in alle (wat grotere) kernen aanwezig blijven of gefaciliteerd worden. Dit maakt onderdeel uit van een **goede toegankelijkheid**.

D66 wil gezond leven stimuleren. Gezondheid wordt niet alleen bevorderd door de medische gezondheidsvoorzieningen, maar ook door een goede woon- en leefsituatie, gezonde voedingsgewoontes en voedselveiligheid, tolerantie, een goede luchtkwaliteit, gezond gedrag en een veilige leefomgeving. D66 wil speciale (blijvende) aandacht geven aan de gezondheid van jongeren, maar daarnaast ook aan die van ouderen. De positie van ouderen die zo lang

mogelijk thuis willen blijven wonen, moet versterkt worden. Daarom wil D66 goed gekwalificeerde thuiszorg, **technologische innovaties** en andere ondersteuning. Verder wil D66 een gezamenlijke en onderlinge verantwoordelijkheid stimuleren. Sociale controle in positieve zin, betrokkenheid met de medemens. Juist in een landelijke gemeente als de Voorst kan deze **sociale betrokkenheid** gemakkelijk vorm krijgen in zaken als 'noaberschap', burenhulp, familieverbanden en mantelzorg.

Het functioneren van **vrijwilligershulpdiensten**, zoals Mens en Welzijn Voorst, willen we blijven stimuleren. Tegelijkertijd vindt D66 dat de **mantelzorg** ontlast moet worden en dat de thuiszorg meer taken van de mantelzorg moet overnemen. De mantelzorgers moeten meer steun krijgen, bijvoorbeeld in de vorm van fiscale maatregelen.

Persoonsgebonden budgetten vergroten de keuzevrijheid en autonomie van de patiënt en moeten waar mogelijk worden toegepast. De gemeente moet eigen initiatief tonen en tegelijkertijd ook samenwerken in de **Stedendriehoek** waar dit gewenst, nodig en van voordeel is.

D66 stelt voor:

1. De gemeente Voorst blijft voorlichting geven aan jongeren over gezond leven en alcohol- en drugsgebruik.
2. De gemeente Voorst geeft goede voorlichting aan ouderen over de mogelijkheden van ondersteuning bij hulpvragen.
3. De gemeente Voorst maakt zich sterk voor handhaving van het aantal plaatsen in verzorgingshuizen voor ouderen die niet meer zelfstandig kunnen wonen.
4. Er moet aandacht komen voor en voorlichting over het gebruik van technische innovaties die de zelfstandigheid van hulpbehoevenden bevorderen.
5. In elke (grotere) kern moeten gezondheidszorgvoorzieningen zijn en blijven.
6. De gemeente Voorst moet vrijwilligers professioneel blijven ondersteunen.
7. De gemeente Voorst moet vrijwilligers in het zonnetje blijven zetten.
8. Welzijnswerk en zorg goed worden afgestemd op elkaar.

D66 Voorst voor sociale zaken en welzijn

D66 benoemt:

- WMO
- Eenzaamheid
- Nabuurschap
- Kringloopwinkel
- Bi-culturele Nederlanders
- Welzijn
- Vrijwilligers

D66 wil:

- Ondersteuning Kringloopwinkel Twello
- WMO-initiatieven
- Extra stimulans nabuurschap
- Belonen burgers

D66 vindt:

Uiteraard kan een gemeente niet zorgen voor geluk. Maar ze kan wel de nodige randvoorwaarden scheppen. Wij vinden dat de gemeente burgers in staat moet stellen hun leven in te richten zoals ze dat zelf willen en dat iedereen, ongeacht beperkingen, goed participeert in de Voorster samenleving. Met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) hebben gemeenten een belangrijk instrument om mensen met een beperking te ondersteunen. Wij vinden dat de gemeente Voorst in het kader van de WMO extra initiatieven (samen met **welzijnswerk**, vrijwilligersorganisaties en mantelzorgers) moet ondersteunen en regisseren die participatie van ouderen bevorderen. Ook en vooral nu (zorg)budgetten onder druk komen te staan. Want juist in deze groep ligt het gevaar van **vereenzaming** op de loer. **Vrijwilligers** zijn een belangrijk onderdeel in het slagen van een goed zorg- en/of welzijnsbeleid. Het zijn geen professionals en zij kunnen dus ook niet verantwoordelijk zijn voor professionele taken binnen zorg of welzijn. Vrijwilligers moeten echter wel goed ondersteund blijven worden en door de Voorster gemeenschap gewaardeerd blijven worden. Er moet extra aandacht worden besteed aan de participatie en mogelijke problemen van met name jonge **bi-culturele Nederlanders**.

De **kringloopwinkel** in Twello heeft zich bewezen en moet worden ondersteund door de gemeente.

Sociale samenhang in Voorst is belangrijk. We willen een dorpsamenleving waarin burgers verantwoordelijkheid willen en kunnen nemen voor zichzelf en hun omgeving. We gaan uit van de kracht van mensen, actief burgerschap en nabuurschap. De gemeente kan dit ondersteunen door te zorgen voor goede wijkvoorzieningen in de dorpskernen, en door speciale nabuurschapinitiatieven te bevorderen. In dit beeld van sociale cohesie past ook het regelmatig in het zonnetje zetten van mensen die zich inzetten voor de buurt, het dorp etc.

D66 stelt voor:

1. Blijvende financiële ondersteuning vanuit de gemeente aan de kringloopwinkel Twello.
2. De gemeente initieert en regisseert in het kader van de WMO, samen met welzijnswerk en vrijwilligersorganisaties, dagopvangprojecten voor ouderen.
3. In elk buurtschap moet een locatie zijn die als buurthuis fungeert.
4. De gemeente Voorst blijft vrijwilligers professioneel ondersteunen en blijft hen ook in het zonnetje zetten.
5. Aandacht voor jongere bi-culturele Nederlanders.
6. Welzijnswerk en zorg worden goed op elkaar afgestemd.

D66 Voorst voor sport, cultuur en recreatie

D66 benoemt:

- Sport
- Cultuur en Recreatie
- Busslo
- Subsidies
- Provincie
- Sportraad Gemeente Voorst (SGV)
- Stedendriehoek
- Culturele Raad Gemeente Voorst (CGV)

D66 wil:

Het gemeentebestuur:

- Sport-actief
- Cultureel-actief

D66 vindt:

Een vitale gemeenschap is de basis voor een gezonde toekomst van de gemeente Voorst.

Sport, cultuur en recreatie zijn van cruciaal belang voor een vitale samenleving.

Sport-, cultuur- en recreatieactiviteiten worden daar waar mogelijk uitgevoerd binnen verenigingen en of in samenwerking met bedrijfsleven en/of scholen. Sport, cultuur en recreatie moeten voor iedereen toegankelijk zijn. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol.

De sportverenigingen zullen zich laten vertegenwoordigen door de **Sportraad Gemeente Voorst** (SGV). De SGV is een **democratisch** overkoepelend orgaan van de in de gemeente Voorst gevestigde sportverenigingen. De doelstelling van de SGV moet worden vastgesteld binnen een Sportnota. Deze Sportnota zal een nulmeting en van daaruit beleidslijnen bevatten. Onder andere om ervoor te zorgen dat het gemeentelijk beleid door de verenigingen gedragen zal worden, speelt de SGV een belangrijke rol in het tot stand komen van de Sportnota.

De werkzaamheden van de SGV richten zich vooral op:

- de belangenbehartiging van zijn leden in de ruime zin van het woord;
- de bevordering van de sport in Voorst in al zijn verschijningsvormen;
- de stimulering van de sportdeelname in Voorst.

De **Culturele Raad Gemeente Voorst** (CGV) is naast de Culturele Raad ook het democratische overkoepelende orgaan van de in de gemeente Voorst gevestigde cultuurverenigingen. De doelstelling van de CGV moet worden vastgesteld binnen een Cultuurnota. Onder andere om ervoor te zorgen dat het gemeentelijk beleid door de

verenigingen gedragen zal worden, speelt de CGV een belangrijke rol in het tot stand komen van de Cultuurnota.

De recreatieve functie van **Bussloo** zou versterkt kunnen worden met een amfitheater voor culturele voorstellingen. De **provincie** zou met behulp van **subsidie** hieraan een belangrijke bijdrage kunnen leveren. De **Stedendriehoek** is de doelgroep.

D66 stelt voor:

1. Er wordt een Sportraad Gemeente Voorst opgericht, waarbinnen alle sportverenigingen vertegenwoordigd zijn.
2. De Sportraad heeft een adviserende taak bij het opstellen van een Sportnota voor de gemeente Voorst.
3. De oprichting van de Sportkoepel wordt bevroren tot het moment dat de Sportraad geïnstalleerd is en de Sportnota is vastgesteld door de raad.
4. De Culturele raad wordt omgevormd tot een raad waarbinnen ook alle culturele verenigingen of belangenorganisaties vertegenwoordigd zijn.
5. De Cultuurnota 2010 – 2015 moet worden opgesteld.
6. De kosten verbonden aan gebruik van accommodatie voor Sport, Cultuur en recreatie dienen gebaseerd te zijn op optimaal gebruik van de accommodatie. Commerciële tarieven dienen hierbij niet de belangrijkste leidraad te vormen.
7. Er komt een onderzoek naar de haalbaarheid van een amfitheater in Bussloo.
8. Per jaar maximaal één nachtevenement op Bussloo dat in de wijde omgeving voor geluidsoverlast zorgt. Daartoe willen wij een acceptatie-onderzoek.
9. Cultuureducatie voor de inwoners van de gemeente Voorst moet actief worden bevorderd.

D66 Voorst voor veiligheid

D66 benoemt:

- **Buurtpreventie**
- **Rampenplan**

D66 wil:

- **Een veilige woonomgeving**
- **Een permanente meldpost voor alle hulpdiensten**

D66 vindt:

Burgers spreken hun medeburgers aan op ongewenst en asociaal gedrag waarbij hun eigen veiligheid natuurlijk niet uit het oog mag worden verloren. Een **veilige woonomgeving** is heel belangrijk. Overlastgevend en crimineel gedrag moeten daarom blijvend gemeld worden bij de politie, waarbij de D66 een snelle aanpak verwacht. Het snelle herstel van kleine vernielingen wordt door de gemeente goed opgepakt en dit moet dan ook zo blijven. Binnen de gemeente moet een **permanente meldpost** voor alle hulpdiensten worden ingesteld.

D66 vindt dat in samenwerking met burgers, maatschappelijke instellingen, politie, onderwijs, ouders, jeugd en verenigingen de veiligheid moet en kan worden gewaarborgd. De gemeente heeft verantwoordelijkheid voor openbare orde en veiligheid.

Ook vindt D66 dat nieuwe media de mogelijkheid bieden om burgers melding te laten maken van zaken die hun gevoel van veiligheid verstoren. Op die manier kan door de gemeente ook goed worden gemonitord wat er gaande is en kunnen preventieve maatregelen worden genomen.

Tot slot is het **rampenplan** onvoldoende bekend bij de burgers en zij weten niet wat van hen verlangd wordt. De gemeente moet dan ook uitleggen wat een rampenplan inhoudt, wat van mensen verwacht wordt en moet daarvoor ook informatiemateriaal ontwikkelen.

D66 stelt voor:

- Betrek burgers actief bij veiligheid op straat, in de wijk en in huis.
- Versterk de sociale samenhang tussen mensen en groepen mensen, bijvoorbeeld in buurten.
- Stel een permanente meldpost in voor alle hulpdiensten.

D66 Voorst voor economie

D66 benoemt:

- Starters
- Pro-actief
- Bedrijfsterreinen
- Subsidies
- Duurzaamheid
- Werkgeversrol
- Stedendriehoek
- Duurzaam
- Glastuinbouw

D66 wil:

Het gemeentebestuur:

- Economisch actief
- Economisch bewust

D66 vindt:

De economie is de motor van onze welvaart. En door de financiële crisis hebben we op dit moment te maken met een economisch slechte situatie. Het gemeentebestuur moet wat ons betreft dus **economisch actief** handelen en zich **economisch bewust** zijn van de invloed die het heeft op de plaatselijke economie. Zeker met een aanzienlijke bezuinigingsronde van het Rijk in het verschiet moet gekeken worden naar de economische effecten van bezuinigingen en naar mogelijkheden om deze effecten te minimaliseren. Het bedrijfsleven in Voorst moet optimaal ondersteund worden. Investeringsmogelijkheden moeten zoveel mogelijk naar voren worden gehaald.

Allereerst is het van belang om **startende ondernemingen** zoveel mogelijk tegemoet te komen. Dit kan door mee te zoeken naar vestigingslocatie, snel duidelijkheid te geven over vergunningen, door de regels van ruimtelijke ordening soepel toe te passen als het overgangssituaties betreft. Een goede samenwerking met de lokale bank en de Kamer van Koophandel moet meer investeringsmogelijkheden en **subsidies** duidelijk maken. Bouwvergunningen die geen ruimtelijke-ordeningsproblemen kennen moeten versneld worden afgegeven.

Het gemeentebestuur moet **pro-actief** bedrijven opzoeken en bespreken hoe meegeholpen kan worden aan het sneller realiseren van (investerings-)plannen.

Of er al dan niet uitbreiding van **bedrijfsterreinen** noodzakelijk is moet in relatie met de ontwikkelingen binnen de **Stedendriehoek** worden opgepakt. Daarbij moet **duurzaamheid** op de gebieden energievoorziening en afvalverwerking in de plannen worden opgenomen. De **glastuinbouw** verdient alle aandacht wanneer het gaat over betere energiebenutting en bouw van innovatieve kassen.

Werkgeversrol

D66 Voorst wil aparte aandacht voor de rol van de gemeente als werkgever. Zowel direct, als loonverschaffer, als indirect, als voorbeeld om moeilijk plaatsbaren aan het werk te krijgen. Bij bezuinigingen komen gedwongen ontslagen op de laatste plaats.

Het uitbesteden van taken moet in het teken komen te staan van nieuwe werkgelegenheid in Voorst.

De gemeente gaat actief laten zien dat Eerder Verworven Competenties (EVC) moeten meetellen bij sollicitaties. Tevens moet discriminatie op grond van leeftijd, afkomst, geslacht bij sollicitaties worden voorkomen.

D66 stelt voor:

1. Er wordt actief inhoud gegeven aan startersbeleid.
2. Vergunningen die geen problemen zullen opleveren worden met voorrang behandeld.
3. De gemeente gaat bedrijven proactief benaderen om plannen te versnellen.
4. Versnelling van uitbreiding van bedrijfsterrein wordt onderzocht.
5. Met de Stedendriehoek wordt actief gewerkt aan versnelling van de investeringen.
6. De gemeente gaat EVC's meetellen bij sollicitaties
7. De gemeente gaat sollicitaties inrichten zonder opgave van leeftijd, geslacht of naam.

D66 Voorst voor milieu

D66 benoemt:

- **Duurzaamheid**
- **Milieuvriendelijkheid**
- **CO₂-uitstoot**
- **Klimaatneutraal**
- **Afvalbeleid**
- **Voorlichting, informatie**
- **Website gemeente**
- **Betrokkenheid burgers**
- **Regio**

D66 wil:

Het gemeentebestuur:

- **Milieubewust**
- **Milieu-actief**
- **Milieu-visionair**

D66 vindt:

We moeten streven naar een **duurzame** en harmonieuze samenleving. De aarde is geen gebruiksartikel. We moeten stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving. Veel in het kader van milieu en **duurzaamheid** is landelijk beleid. Maar dat ontslaat de gemeente niet van een **actieve** betrokkenheid met **visie**. De gemeente moet de burger **actief voorlichten** over de mogelijkheden om een bijdrage te leveren aan het terugdringen van milieubelastende zaken als **afval** en **CO₂** uitstoot. Milieu is een complex thema, dat moet worden uitgewerkt in een visienota. Maar concrete verbeteringen, zoals op het gebied van energieverbruik van straatverlichting, lijken voor de hand te liggen. De gemeente moet in overleg met de **regio** alle ontwikkelingen op milieugebied monitoren en **milieubelastende** ontwikkelingen stoppen of klimaatneutraal maken.

D66 stelt voor:

1. Er komt een visienota milieu.
2. De gemeentelijke website gaat een actieve voorlichting en bewustwording over het milieu bevatten.
3. De gemeente gaat klimaatneutraal handelen en heeft daarbij zelf een voorbeeldfunctie.
4. Grof afval wordt twee maal per jaar aan huis afgehaald.

D66 Voorst voor verkeer en vervoer

D66 benoemt:

- Verkeersveiligheid
- Bereikbaarheid
- Milieuhinder en klimaat
- Parkeren
- Vrachtverkeer

D66 wil:

- Veiliger verkeer
- Minder geluidhinder, luchtverontreiniging en trillingsoverlast
- Bewuste en logische keuzes van vervoerswijzen
- Stimuleren fietsgebruik en OV-gebruik
- Bereikbaarheid economische kernen

D66 vindt:

De gemeente heeft een belangrijke taak bij het faciliteren van verplaatsingen van mensen en goederen. Verkeer en vervoer is een gevolg van menselijke activiteiten. Een toename van de economische bedrijvigheid en andere activiteiten leidt vrijwel automatisch tot meer verkeer. De omvang van verkeer en vervoer is vanuit dit oogpunt gezien dus een positieve indicator voor het menselijk handelen. Het is daarmee ook een voorwaarde voor menselijk handelen: zonder een **goede bereikbaarheid** inclusief voldoende parkeervoorzieningen zullen economische activiteiten op den duur verplaatsen naar locaties die nog wel goed bereikbaar zijn. D66 onderkent dit en heeft daar oog voor.

D66 is daarom voorstander van een A1 en een provinciale wegenstructuur die voldoende **capaciteit** en robuustheid bieden. De gemeente Voorst moet hierop goed zijn aangesloten. Met name de **uitbouw van de A1** en de **rondweg bij Voorst** moeten vanuit de gemeente Voorst meer aandacht krijgen.

De gemeente Voorst is door haar centrale ligging binnen de Stedendriehoek gevoelig voor doorgaande verkeersstromen. Deze verkeersstromen moeten niet worden verwerkt via het lokale wegennet, maar uitsluitend via het provinciale en het landelijke hoofdwegennet. Concreet betekent dit dat D66 geen voorstander is van een **westelijke randweg Twello**, wanneer dit ertoe leidt dat deze verbinding een regionale functie kan gaan vervullen. Er ligt hier een zeer duidelijke relatie met de A1-problematiek.

Het realiseren van nieuwe **oeververbindingen** over de IJssel bij zowel Zutphen als Deventer wordt door D66 Voorst niet gesteund. Verbreding of uitbreiding van bestaande verbindingen biedt voldoende soelaas.

Verkeer en vervoer leidt vaak tot conflicten met andere basiswaarden waaraan wij hechten: veiligheid en een schoon milieu en zo min mogelijk hinder.

Bij **verkeersveiligheid** gaat het om daadwerkelijke conflicten tussen verkeersdeelnemers. Conflicten zijn niet volledig te voorkomen omdat het gaat om menselijk handelen. Vastgesteld is wel dat de wijze waarop het verkeer en vervoer wordt gefaciliteerd van grote invloed is op het aantal verkeersslachtoffers. D66 wil daarom dat een wegenstructuur wordt gerealiseerd die zodanig is ingericht dat een aangepast weggedrag door alle verkeersdeelnemers als vanzelfsprekend wordt beschouwd. Het duurzaam-veiligprincipe moet hierbij leidend zijn. Het verbeteren van de verkeersveiligheid moet met name gericht zijn op voetgangers en fietsers.

Het milieu is voor D66 altijd een belangrijk thema geweest. In het verleden stond daarbij wat het wegverkeer betreft vooral het voorkomen van geluidhinder en luchtverontreiniging centraal. Ook trillingshinder langs het spoor en in de kernen door vrachtverkeer is een belangrijk en nog onderbelicht milieuaspect binnen de gemeente Voorst. In de gemeente Voorst zijn tal van hinderlocaties aanwezig langs drukke verkeersassen en in de kernen.

Er is een belangrijk milieu-thema bijgekomen: het **klimaat**. Verkeer en vervoer hebben een belangrijk aandeel in de uitstoot van CO₂. Ook op gemeentelijk niveau kan invulling worden gegeven aan een verkeersbeleid dat erop gericht is om uitstoot van broeikasgassen te voorkomen. Van alle autoritten die worden gemaakt is meer dan de helft korter dan 7,5 km. De gemeente Voorst moet een beleid voeren dat het **fietsgebruik** en het gebruik van het **openbaar vervoer** stimuleert. Een toenemend fietsgebruik heeft ook andere voordelen (gezondheidszorg). D66 stelt het opstellen van een Fietsnota voor waarin concrete maatregelen worden voorgesteld die gericht zijn op het bevorderen van het fietsgebruik. De maatregelen moeten ertoe leiden dat een keuze voor de fiets logisch is.

Daarnaast moet worden geanticipeerd op de introductie van elektrisch aangedreven voertuigen door het ontwikkelen van een net van oplaadpunten. Dit zou in Stedendriehoekverband moeten worden opgepakt.

D66 stelt voor:

1. Meer aandacht voor de A1-uitbouw en de belangen van de gemeente Voorst daarbij.
2. Realiseren van een goed ingepaste rondweg bij Voorst. Een keuze voor een tracé langs het spoor lijkt de beste mogelijkheden daarvoor te bieden.
3. Een terughoudend beleid ten aanzien van de uitbouw van de lokale wegenstructuur, inclusief de westelijke randweg Twello.
4. Het realiseren van een wegenstructuur conform de duurzaam-veiligprincipes.
5. Meer aandacht voor trillingshinder door spoor en vrachtverkeer.
6. Het opstellen van een Fietsnota.
7. Het in Stedendriehoekverband ontwikkelen van een net voor oplaadpunten van elektrisch aangedreven voertuigen.

D66 Voorst voor ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

D66 benoemt:

- Regelgeving
- Afstemming Stedendriehoek
- Verandering gebiedsfuncties
- Starters en doorstromers
- Vergrijzing en bevolkingsdaling
- Wonen en werken
- Doelgroepen
- Groen en natuur
- Landgoederen

D66 wil:

- Zo veel mogelijk stimuleren in plaats van verbieden
- Eerst regionaal afstemmen, dan lokaal handelen
- Eerst inbreiden en herontwikkelen, dan uitbreiden
- Gebiedsfuncties eenvoudiger laten wijzigen
- Starters ondersteunen, doorstromers stimuleren
- Rekening houden met vergrijzing en bevolkingsdaling
- Scheiding tussen woon- en werkgebieden
- Woningbouw afstemmen op doelgroepen
- Ruimte voor groen, bescherming van natuur
- Beleid voor landgoederen

D66 vindt:

Ruimtelijk ordenen is meer dan het inventariseren en toekennen van de behoefte aan ruimte van bedrijfsleven, volkshuisvesting, natuur, recreatie en infrastructuur. Specifieke eigenschappen van stedelijke en landelijke gebieden, landschappen en natuur moeten behouden of versterkt worden en er moet bij ruimtebeslag consequent uitgegaan worden van de gedachte: zuinig zijn en versnippering van ruimtegebruik voorkomen. Waar mogelijk dus eerst **inbreiding** en **herontwikkelen** in plaats van uitbreiding.

Van groot belang is dat op regionaal niveau eerst afstemming plaatsvindt voordat op gemeentelijk niveau ruimtelijke planvorming wordt gestart. D66 vindt dat de Stedendriehoek hiervoor het geëigende orgaan is. In het ruimtelijk beleid moet er op geanticipeerd worden dat de komende jaren het aantal inwoners in de gemeente Voorst stabiel blijft. D66 streeft hiernaar, maar houdt er rekening mee dat het aantal inwoners in de verdere toekomst wellicht zal gaan dalen. Een vooruitstrevend beleid voorkomt toekomstige leegstand. Een jaarlijkse monitoring

van de woningbehoefte en de behoefte aan bedrijventerreinen op regionaal niveau is noodzakelijk.

D66 is tegen een **IJsselsprong** van Deventer, ook omdat de noodzaak hiervan voor de woningbehoefte niet is aangetoond. D66 is voorsnog niet overtuigd van de noodzaak van een IJssel-bypass bij Deventer.

D66 vindt dat niet vergeten mag worden om te investeren in een **groene infrastructuur**, en in speelgelegenheden en ontmoetingsplaatsen voor jong en oud. De ontwikkeling van gemeenschapscentra ondersteunt dit streven. Bij gebiedsontwikkeling mag het niet primair om een zo hoog mogelijk bedrijfseconomisch rendement gaan, maar gaat het om een optimaal maatschappelijk rendement. Het maatschappelijk resultaat staat centraal. Voor een prettige leefomgeving is het van belang dat het voorzieningenpeil dat past bij het karakter van onze kernen behouden blijft en zo mogelijk wordt versterkt. Een beperkte nieuwbouw in de kleine kernen die aansluit op, en ingepast is in de bestaande dorpsstructuur moet mogelijk zijn.

De verdeling van schaarse ruimte brengt onvermijdelijk belangenconflicten met zich mee. Eens te meer zijn democratische procedures belangrijk: **duidelijk, openbaar en controleerbaar**. Bij het ontwikkelen van nieuwe projecten op het gebied van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting vinden we het belangrijk dat belanghebbenden vanaf het prille begin worden betrokken bij de besluitvorming.

Regelgeving en het vergunningenbeleid dient zo veel mogelijk te **ondersteunen en te stimuleren** en zo min mogelijk te verbieden. De mogelijkheden voor omzetting van gebiedsfuncties in bestemmingsplannen dient door regelgeving te worden ondersteund. Vrijkomende agrarische bebouwing kan geschikt worden gemaakt voor meer dan één wooneenheid.

Een verandering in de samenstelling van de bevolking door de **vergrijzing** is onafwendbaar, en het is dus beter om daar nu al rekening mee te houden. D66 wil daarom dat er **meer woningen worden gebouwd voor specifieke doelgroepen**, bijvoorbeeld woningen die gemakkelijk aangepast kunnen worden aan andere woonvormen zoals drie generatiewoningen en die voldoen aan het keurmerk 'Veilig wonen'.

Starters op de woningmarkt dienen voldoende kansen te krijgen. Dat betekent dat bouwprojecten ook voor hen mogelijkheden moeten bieden. Belangrijk voor starters is ook dat er voldoende doorstroming is op de woningmarkt. De gemeente dient doorstroming waar mogelijk te stimuleren.

De gemeente Voorst vormt het landelijke hart van de Stedendriehoek. We moeten zuinig zijn op de natuur die binnen onze gemeente aanwezig is. **De landschappelijke inpassing van ruimtelijke plannen** is zeer belangrijk. D66 vindt dat een verdere uitbreiding van recreatieve activiteiten rond Bussloo niet wenselijk is. Er dient meer aandacht te komen voor de landgoederen die binnen onze gemeente aanwezig zijn. Ontwikkeling van beleid op dit gebied is noodzakelijk.

Ook andere milieuthema's zijn voor D66 belangrijk. Een duidelijke scheiding van woon- en werkgebieden leidt tot een beperking van milieuhinder. Bij woningbouwprojecten moet aandacht besteed worden aan energiebesparende maatregelen en zonne-energie.

D66 stelt voor:

1. Een betere afstemming van planvorming op regionaal niveau (Stedendriehoek) te realiseren inclusief een jaarlijkse monitoring van de ruimtelijke behoeften.
2. Bij woningbouw en ontwikkeling bedrijventerreinen eerst de mogelijkheden voor inbreiding na te gaan, en pas daarna uitbreiding te overwegen.
3. Een stabiel inwoneraantal in de gemeente na te streven, maar de ogen niet te sluiten voor een bevolkingsafname en de vergrijzing.
4. Geen IJsselsprong Deventer en IJssel-bypass.
5. Ontwikkeling levende gemeenschapscentra in buurten en kernen.
6. De regelgeving ten aanzien van ruimtelijk beleid flexibeler en stimulerender te maken.
7. Bij woningbouw meer rekening te houden met doelgroepen door hierover concrete afspraken te maken.
8. Duurzame woningbouw te stimuleren door concrete afspraken te maken over de mogelijkheden voor energiebesparing en alternatieve energievormen
9. Het ontwikkelen van een landgoederenbeleid.

Verkiezingsprogramma D66 Voorst

Deel 3. Landelijke D66- richtingwijzers

Voorwoord Alexander Pechtold: Anders Ja D66

D66 kiest voor vernieuwing omdat het nodig is. Nederland is een mooi en welvarend land. Maar ook een land dat heeft stilgestaan, dat belangrijke beslissingen te lang voor zich uitgeschoven heeft. Een land dat vraagt om verandering en een nieuw perspectief. Niet angstig voor de toekomst, maar optimistisch. Vol vertrouwen in de eigen kracht van mensen. In maart kunt u uw stem weer laten horen. Dan kunt u kiezen voor vernieuwing. Dan bepaalt u hoe uw gemeente er uit gaat zien. Want na meer dan 10 jaar ervaring in de lokale politiek als gemeenteraadslid, wethouder en burgemeester, weet ik dat dicht bij huis, in uw gemeente, uw wijk, uw straat de meeste van uw ergernissen en ongemakken worden opgelost. Ook in uw gemeente staan gemotiveerde en deskundige D66-kandidaten klaar om vol optimisme de verandering vorm te geven. In dit verkiezingsprogramma vindt u onze voorstellen daarvoor, passend in onze vernieuwingsagenda.

De overheid is er voor u

Met die gedachte is D66 meer dan 40 jaar geleden opgericht. En nog steeds is deze actueel. De overheid is er voor de mensen en niet andersom. Wij willen een overheid die 'ja' zegt en ruimte biedt voor initiatieven. En de overheid moet zekerheid bieden over het uitvoeren van haar kerntaken. Goede dienstverlening, kwaliteit in het onderwijs, goed openbaar vervoer, een leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Daarbij vindt D66 dat we zoveel mogelijk zaken zo dicht mogelijk bij de burger moeten organiseren. In gemeenten, want daar is maatwerk en verantwoording het best mogelijk.

Omwenteling naar een duurzame economie en samenleving

We zijn het verplicht aan komende generaties onze samenleving en economie te verduurzamen en klimaatverandering tegen te gaan. Nu is het moment daarvoor. De natuur in onze steden en dorpen, onze wateren en onze wereld beschermen. Daarvoor willen we al onze creativiteit en innovatiekracht inzetten. Op duurzame technologie, groene energie, schoon wonen, werken en vervoeren.

Het belang van lokale verkiezingen

De vernieuwingsagenda van D66 zal niet zonder slag of stoot gerealiseerd worden. Dat doen we samen met u. Voor, tijdens en na de verkiezingen. D66 vertrouwt op de kracht van het lokaal bestuur. Voor heel veel zaken is lokaal maatwerk beter dan regels uit Den Haag. Sterk lokaal bestuur vraagt ook om vernieuwing. Krachtige gemeenten, met heldere verantwoordelijkheden en bijpassende middelen, meer inspraak en verantwoording, meer gekozen bestuurders. En kleinschalige voorzieningen, met de menselijke maat. U vindt verderop in dit verkiezingsprogramma meer over onze plannen in uw gemeente. Ik vraag u de plaatselijke D66 kandidaten dan ook te steunen en op 3 maart 2010 D66 te stemmen.

Alexander Pechtold

Fractievoorzitter D66 in de Tweede Kamer

1. D66-richtingwijzers

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen.

Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet. Mensen zijn zo creatief dat ze steeds opnieuw zelf oplossingen vinden.

Wij willen dat de overheid deze kracht, vindingrijkheid en creativiteit van mensen ondersteunt en ruimte geeft. De sleutel voor verandering ligt bij mensen zelf en wij willen dat de overheid daarbij aansluit.

Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Wij staan open voor de gehele wereld en sluiten niemand uit.

Bij alles wat we doen, vragen we ons steeds af welke effecten dat heeft op anderen in deze wereld. Wij onderkennen dat Europa steeds meer ons binnenland wordt.

Internationale samenwerking en economische vooruitgang zijn de sleutels naar een wereld met minder oorlog en conflicten.

Daarbij handelen wij steeds pragmatisch, nuchter en op basis van feiten.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen.

Wij streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen en vinden dat mensen die uitmuntend presteren daarvoor een beloning verdienen. Wij willen een dynamische, open samenleving waarin iedereen de ruimte krijgt om zijn eigen beslissingen te nemen en iedereen zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen.

Wij vinden het vanzelfsprekend om welvaart met elkaar te delen. We willen dat zoveel mogelijk mensen meedoen in het maatschappelijk en economisch proces, want daar worden we allemaal beter van.

Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen.

Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving.

De aarde is niet van ons en dus geen gebruiksartikel. We willen stoppen met het uitputten en vervuilen van onze leefomgeving.

We willen dat in de discussie over natuur en milieu niet het behoud, maar de aantasting van natuur en milieu beargumenteerd wordt.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst. Lichamelijke integriteit, geweldloze oplossing van belangenconflicten en een respectvol gehanteerde vrijheid van meningsvorming en uiting, inclusief respect voor onze democratische rechtsstaat, zijn voor ons centrale waarden.

Die waarden zijn universeel en zonder meer bovengeschikt. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

2. Wat beweegt D66?

Er is zoveel te doen!

Veel gedaan...

D66 bestaat meer dan veertig jaar. Al die tijd is onze missie ongewijzigd gebleven: mensen meer te zeggen geven over wie hen bestuurt en hoe zij hun eigen land en leven inrichten. Langzaam maar zeker zijn deze standpunten van Democraten '66 gemeengoed geworden. Zelfbeschikking is inmiddels de norm: abortus, euthanasie en homohuwelijk zijn maatschappelijk geaccepteerd. Ombudsman, patiëntenrechten en spreekrecht voor slachtoffers zijn niet meer weg te denken. Je kunt tegenwoordig winkelen wanneer je wilt. Innovatie en duurzaamheid staan op de politieke agenda. Economie en ecologie kunnen samengaan, zie de Waddenzee.

En ook al durft bijna geen partij het aan, de gekozen premier en de gekozen burgemeester moeten er hoe dan ook een keer komen. Omdat steeds meer mensen zelf willen kiezen.

...En weer veel te doen

Je zou kunnen zeggen: de missie van D66 is voltooid. Want D66 ontstond als een reactie op het regentendom en de verzuiling.

En de strijd tegen het verstikkende conservatisme van toen is gestreden. Maar D66 is nog steeds nodig. Want er zijn weer nieuwe behoudende krachten die de ontwikkeling naar een werkelijk open en sociale samenleving proberen tegen te houden.

En alleen in een open samenleving kan iedereen zijn talenten ontplooien.

De grens was bereikt

Als er één ding is waar wij niet tegen kunnen is het willekeur en misbruik van macht. Daar willen we niet aan meedoen. Macht gaat nooit boven recht. Een minister die haar macht misbruikt en daar niet op terug wil komen toont geen wijsheid maar halstarrigheid. Daarom stapten we uit het kabinet.

De maat was vol. Wat het zwaarst is moet het zwaarst wegen. Als duidelijkheid en daadkracht verworden tot hardvochtigheid en rigiditeit is voor ons de grens bereikt. Regels zijn er voor mensen. Niet andersom.

Nieuwe regenten

Er zijn nieuwe regenten. Mensen die de huidige verwarring aangrijpen om voor elkaar te krijgen wat ze al jaren willen: meer controle en meer toezicht.

Die met regeltjes komen die zijn gebaseerd op wantrouwen in plaats van vertrouwen.

Regeltjes die onze burgerlijke vrijheden onder druk zetten en onze privacy schenden.

Regeltjes die ontplooiing van talent, ondernemerschap en leven naar eigen goeddunken in de weg staan.

Die schijnveiligheid creëren terwijl ze onze vrijheden aantasten. Die grenzen willen sluiten, terwijl wij de globalisering als een uitdaging verwelkomen. En Europa als ons binnenland beschouwen.

Nieuwe behoudzucht

Veel mensen willen graag alles bij het oude houden. Ze blijven zitten waar ze zitten en beschouwen hun positie als heilig. Ze denken niet aan de volgende generaties of aan de rest van de wereld. Ze sluiten anderen uit van wat zij zelf verworven hebben. Bang om te verliezen wat ze verworven hebben. Hun goede baan, hun mooie huis, hun verzekerde pensioen. Heel begrijpelijk. Maar het gevolg van die angst is dat ze anderen geen toegang willen verlenen. Tot de arbeidsmarkt, de woningmarkt. Tot ons land en tot Europa. Te veel zit nu op slot. Het onderwijs en de zorg. De sociale verzekeringen en de pensioenmarkt. Ook internationaal: de rijke landen willen niet delen en verlenen geen toegang tot hun markten aan de armere landen.

Overal worden gevestigde belangen ten koste van nieuwkomers verdedigd. En het gevolg is groeiende tegenstellingen tussen jong en oud, arm en rijk. En dat leidt tot conflicten die wij niet willen en die ook niet nodig zijn.

Gelijke kansen

Insiders tegenover nieuwkomers: dat is de nieuwe tegenstelling. Wij willen dat iedereen een eerlijke en gelijke kans krijgt om zich te ontwikkelen en te ontplooiën.

Daarom zijn wij tegen de behoudzucht van de belangenbehartigers, links en rechts. Tegen het egoïsme van de populistten, links en rechts.

Geen muren

Ongelijkheid en uitsluiting zijn nu een voedingsbodem voor burgeroorlogen en terrorisme. Wij zijn tegen de westerse hypocrisie en bemoezucht die leiden tot oorlogen als in Irak. Aan zulke oorlogen willen we niet meedoen.

We zijn tegen nieuwe muren, zoals tussen Israël en Palestina, die de bewegingsvrijheid beperken. Maar ook de denkbeeldige muren tussen landen die lid willen worden van de EU en lidstaten die hen buiten willen sluiten.

En wij willen de misstanden aanpakken waar we allemaal van weten en (indirect) bij betrokken zijn. Zoals Guantànamo Bay waar mensenrechten met voeten worden getreden.

Ondertussen bedreigen mensen met fundamentalistische wereldbeelden, vaak religieus vermomd, onze vrijheid. Hun ergste vijand is onze open samenleving.

Hun grootste succes zou zijn dat wij uit angst onze vrijheden beperken en onze overtuigingen opgeven. Dat kan en mag nooit zo zijn.

Vrijdenkers

Vrijzinnigheid is onze inspiratiebron. Democratie zit in onze genen. In de relatie overheid-burger is nog veel te weinig veranderd. Onderhoud aan de democratie is uitgebleven. Wij hechten niet aan gevestigde belangen en structuren. Wij zijn de vrijdenkers van de politiek. Het wordt weer tijd om gevestigde structuren open te breken. Nieuwe vormen van directe democratie in te voeren. Zodat er ruimte en invloed komt. Voor mensen. En niet alleen voor de mensen die het toevallig getroffen of goed voor elkaar hebben. Voor iedereen, jong en oud, arm en rijk. Dat is een kwestie van beschaving.

Barrières wegnemen

Wij willen dat iedereen mee kan doen, dat niemand wordt buitengesloten. Daarom hebben nieuwkomers onze steun. Dat betekent barrières wegnemen.

Afschaffen van subsidies, belastingvoordelen en beschermingsconstructies die ooit nuttig en goed bedoeld waren, maar inmiddels de markt ontwrichten en vooral gevestigde belangen beschermen.

Het hele stelsel van renteaftrek voor eigenaren en subsidies voor huurders heeft de woningmarkt ondoorzichtig en ontoegankelijk gemaakt en nu ook vastgezet. Het is op den duur onhoudbaar en remt de economische groei en sociale ontwikkeling. Het houdt mensen vast in hun woon- en leefsituatie en maakt onbewegelijk.

Dit systeem bevoordeelt degenen die het al goed hebben en belemmert jonge mensen om in te treden. Hetzelfde geldt op de arbeidsmarkt. Last in, first out is zo'n principe. Het beschermt de langzittende.

En het algemeen verbindend verklaren van CAO's doet geen recht aan verschillen tussen bedrijven. Het belemmert een gezonde groei en natuurlijke ontwikkeling van bedrijven en remt de innovatie.

De vergaande ontslagbescherming maakt huiverig om mensen in dienst te nemen. Het gevolg is karige contracten voor jonge mensen. Daarom wil D66 het ontslagrecht aanpakken en de arbeidsmarkt flexibiliseren. En alle steun en (fiscale) ruimte bieden aan mensen die een eigen onderneming beginnen.

Leve de verschillen! Maar geen onrechtvaardige verschillen

Mensen zijn niet gelijk, mensen zijn wel gelijkwaardig. D66 houdt van verschillen. Verschillen tussen mensen zorgen voor leven en dynamiek. Mensen groeien van verschillen. Dat levert economische groei, sociale ontwikkeling en culturele diversiteit op. En daar is iedereen bij gebaat. Maar wij willen geen onrechtvaardige verschillen. Onaanvaardbaar is voor ons dat mensen hun macht gebruiken of zelfs misbruiken om verschillen waar zij van profiteren in stand te houden.

Geen kunstmatige constructies die de gevestigde belangen beschermen. Er zijn talloze voorbeelden van: Huurbescherming voor mensen die het niet nodig hebben.

Landbouwsubsidies die boeren uit ontwikkelingslanden aan de bedelstaf houden. De beste ontslagbescherming voor de langzittende.

Een dienstbare overheid

Wij willen een overheid die 'Ja' zegt. Een overheid die met heldere en doorzichtige wetgeving een duidelijk kader en een voor iedereen gelijk speelveld schept.

Een overheid die voorwaarden schept voor ontplooiing en ontwikkeling. Een overheid die niet remt met allerlei verordeningen en vergunningen. Dat betekent veel minder gedoe en bureaucratie (waar trouwens veel ambtenaren ook naar uitzien en al aan werken).

We kunnen de overheid niet verantwoordelijk maken voor ons persoonlijk geluk. De overheid is geen geluksfabriek. En de overheid kan niet alles regelen, laat staan alles voorkomen:

Risico's zullen er altijd zijn. En wij willen een bescheiden overheid die zich bewust is van haar dienende taak. Want de overheid is van ons, is er voor de burger. 'Minister' betekent niet voor niets: 'Dienaar'.

Investeren in duurzaamheid

We zijn afhankelijk van milieuvervuilende fossiele brandstoffen (olie en gas) die hoe dan een keer ook opraken. Bovendien leidt deze schaarste tot spanningen in de hele wereld.

Wij willen zo snel mogelijk overschakelen op duurzame energiebronnen die het milieu niet belasten, zoals wind, zon en biogas. Daarnaast is grootschalig onderzoek nodig naar nieuwe schone technologieën. Daarvoor willen wij de aardgasbaten inzetten en - in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven - heel gericht investeren in het ontwikkelen van duurzame energiebronnen.

Zo kan Nederland een voortrekkersrol gaan spelen bij het ontwikkelen van een duurzame samenleving, met vele economische (export)kansen.

Het allerbeste onderwijs

En het allerbelangrijkste: D66 wil meer en beter onderwijs. Onze kinderen verdienen het allerbeste onderwijs.

Investeren in kennis is nu essentieel. Wij willen dat Nederland koploper wordt op onderwijsgebied. Dat betekent een miljardeninvestering. Wij willen dat het Nederlandse onderwijs de hoogste kwaliteit en de meeste diversiteit biedt.

Dat betekent vrijheid voor scholen en leerkrachten, universiteiten en wetenschappers om dat onderwijs naar hun eigen professionele inzicht en hun eigen goeddunken in te richten.

En ruimte voor ouders, leerlingen en studenten om volop mee te beslissen. Onderwijs is de beste garantie voor verdere ontwikkeling, persoonlijk, maatschappelijk en economisch.

Want wie goed is opgeleid en zelfstandig keuzes kan maken hoeft niet bang te zijn om niet mee te kunnen komen. Goed opgeleide mensen die niet bang zijn: dat levert maatschappelijke samenhang en verbondenheid op.

Een vrije wereld

D66 neemt graag het voortouw in het creëren van een open samenleving zonder drempels.

Een maatschappij waarin iedereen zich vrij kan bewegen en tot zijn recht kan komen.

In het scheppen van een wereld waarin iedereen uitzicht krijgt op een menswaardig bestaan.

Meer dan ooit willen wij doen waar we goed in zijn: het ontwikkelen en steunen van baanbrekende initiatieven in Nederland, in Europa en in de wereld.

Of het nu gaat om duurzame energie of microkredieten, mensenrechten of natuurontwikkeling. Nederland is een van de meest ontwikkelde landen ter wereld. Dat willen we blijven en verder uitbouwen. In een duurzame wereld waarin iedereen een eerlijke kans heeft om het steeds beter te krijgen.